

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-421

30.4.2025

Protector Forsikring ASA

Lisens

Depresjon – sluttavtale - udyktighetserklæring – vilkårstolkning – fal. §§ 13-13 og 19-6 og avtl. § 37 – avvist.

Forsikrede hadde lisensforsikring gjennom arbeidsgiver. Forsikrede var fra 2020 periodevis sykemeldt. Forsikrede var 14.4.23 diagnostisert med depresjon, og 100 % sykemeldt. I journalnotat 15.6.23, med samme sykemeldingsgrad og diagnose, fremgikk at forsikrede hadde sagt opp stillingen hos arbeidsgiver, noe Nav også hadde notert etter telefonsamtale 16.6.23. Forsikrede og arbeidsgiver hadde inngått en sluttavtale. Forsikrede ble erklært udyktig av sjømannslege 4.8.23. Foretaket avsto krav om erstatning for tap av lisens med henvisning til at vilkårene ikke var oppfylt. Saken reiste spørsmål om forsikrede hadde krav på utbetaling under lisensforsikringen. Nemnda viste til at sluttavtalen mellom forsikrede og arbeidsgiver var et sentralt dokument i saken. Ettersom denne ikke var fremlagt, var det ikke mulig for nemnda å avgjøre saken. Nemnda avviste saken.

Saksfremstilling

Forsikrede var ansatt hos arbeidsgiver fra 2008. Gjennom arbeidsgiver var hun dekket av "Trygghetsforsikring", herunder med lisensforsikring i foretaket.

I Navs infotrygd er forsikrede registrert ansatt frem til 1.6.23. Videre er det registrert at hun var sykemeldt i 206 dager i 2020, 101 dager i 2022, og fra 20.3.23 til 31.7.23.

Nav noterte fra telefonsamtale med forsikrede 2.3.23 om "Oppsigelse":

Du forteller at det ikke er noen løsning i forhold til arbeidssituasjon din som (...). I tilknytning til en alvorlig hendelse på jobb ifjor ble du sykemeldt tom 090123.

Etter dette er ikke arbeidet gjenopptatt, men du får fortsatt lønn fra arbeidsgiver. Det er kolleger (...) som motsetter seg at du kommer tilbake. (Arbeidsgiver) prøver å finne en løsning, men du synes det er liten fremdrift.

Du har bistand fra din fagorganisasjon/advokat i prosessen. Du er ikke sykemeldt, men går til psykolog. Situasjonen oppleves som belastende. I samråd med behandler har du bestemt deg for å slutte i (arbeidsgiver) for å kunne legge det hele bak deg og få det bedre psykisk.

(...)

Hvis det er rimelige grunner til at du har sagt opp må dette dokumenteres som vedlegg til søknaden. ...

Du er åpen for flere yrker, men har begynt å vurdere stillinger i restaurasjon/forpleining offshore eller på kyststruten/hurtigruta. (...)

Du spør om Nav kan dekke ev. kurs som kreves. Jeg sier at Nav legger til grunn at du både har utdanning og arbeidserfaring som styrker arbeidsmulighetene dine. Vår vurdering er at du har kompetanse og erfaring som det er behov for i dagens arbeidsmarked. (...)

Pr i dag vurderes du til ikke å trenge kurs for å få passende arbeid og er ikke i målgruppa til å få kurs dekket av Nav. (...) Du har allerede en del relevante kurs som kreves for arbeid til sjøs.

Forsikrede ble 14.4.23 fortsatt 100 % sykemeldt til 9.5.23 med diagnose "P76-DEPRESJON INA". I journalnotatet fra sjømannslege fremgikk: Pas advokat og arbeidsgivers advokat forhandler fortsatt om sluttpakke. Hun opplever det som helt umulig å være i arbeid hos nåværende arbeidsgiver. Går for 6 mndr. Hun leter etter andre stillinger, har vært i jobbintervju.

Hennes helseattest går ut ila april, men hun vil vanskelig kunne få ny så lenge hun er sykemeldt under P-diagnose.

Sykemelding ble videreført 8.5.23 med samme diagnose. Videre ble det notert:

Pas har ikke hatt kontakt med Nav i denne sykemeldingsperioden.

Hun har ikke kommet lengre i forhold til forhandlingen om sluttpakke. Pas advokat skal nå være sykemeldt. Sluttpakken inbefatter at hun kan søke annen jobb fra den dagen hun sier opp stillingen i (rederiet).

I notat av 15.6.23, der sykemelding ble videreført med samme diagnose, men med Nav oppgitt som arbeidsgiver, fremgikk:

Pas leverte oppsigelse til (arbeidsgiver), 01.06.23. Fritatt fra å stå oppsigelsestiden. Hun har vært i kontakt med Nav. Pas ser ikke for seg at hun vil kunne reise på sjøen igjen. Føler at belastningen har vært for stor.

I forbindelse med telefonsamtale med forsikrede noterte Nav 16.6.23 under overskriften "Opphør av stilling i (arbeidsgiver)":

Du har sagt opp stillingen din i (...) Underveis i sykefraværet har vi hatt flere samtaler om din situasjon. Det har vært en lang prosess. Slik du ser det er det umulig for deg å fortsette på samme fergestrekning slik kollegene dine har oppført seg mot deg. Det blir for belastende.

Du har sagt opp stillingen din ettersom situasjonen ble så fastlåst. Du kom ingen vei og orket ikke mer. Noen sluttpakke har du ikke fått, men arbeidsgiver har fritatt deg for oppsigelsestiden og har gitt deg en god attest.

Du ønsker å legge dette bak deg og vil nå begynne å orientere deg mot annet arbeid selv om du fortsatt er sykemeldt. Du har søkt på jobb innen forpleining hos (...) (...) men (...) nådde du ikke opp.

(...) Siden du nå er uten arbeidsgiver, vil NAV vurdere dine muligheter til ethvert arbeid - ikke bare som (...). Dette er du innforstått med. (...) Antagelig går det mot friskmelding innen kort tid og du vil da søke dagpenger.

Forsikrede ble 13.7.23 sykmeldt til 31.7.23, med samme diagnose, og med Nav som "arbeidsgiver".

Sjømannslegen utstedte udyktighetserklæring 4.8.23. I journalnotatet fremgikk:

Pas ønsker søke om "Loss of license." Pga psykisk lidelse.

Forskrift F32-38

Stemnings-/ affektive lidelser.

Alvorlige angsttilstander, eller depresjon eller enhver annen mental sykdom som kan redusere funksjonsnivåen. Tilakefall, redusert yteevne, spesielt i nødssituasjoner.

P - Persisterende eller tilbakenvendende symptomer som går ut over yteevnen.

Pas har vært deprimert etter uhell 23.01.22. (...)

Da hun kom tilbake ble hun møtt av kritisk holdning fra øvrig mannskap, følte seg ikke velkommen tilbake. 2 (andre ansatte) ønsket ikke gå skift med pas. Ble forsøkt omplassert (...) Dette gikk greit i en periode før hun fikk en ny knekk ved forsøk på å komme tilbake til (...) der hun ikke var ønsket. Etter dette er hun tiltagende deprimert, gråter lett, har dårlig søvnkvalitet, konsentrasjonsvansker. Slitsomt tankekjør. Mistet all selvtilit i forhold til å kunne mestre jobben.

Hun ser at hun "mistet hodet" i tidligere nødssituasjon, og at hun ikke stoler på å kunne greie å fungere tilfredsstillende hvis ny situasjon skulle oppstå.

--- P76 – DEPRESJON INA

Foretaket avsto krav 21.11.23, idet det la til grunn at vilkårenes krav til varig tap ikke var oppfylt.

HR-leder i rederiet hvor forsikrede var ansatt opplyste 18.11.24 at:

(Forsikrede) avslutta sitt arbeidsforhold i selskapet 31. mai 2023. Våre tilsette (...) har tre måneders oppsøkingstid

Samme leder uttalte 2.12.24 følgende:

Har oppfatta at det har oppstått ein diskusjon mellom forsikringselskapet Protector og (forsikrede) (representert ved NSF), om det eksisterer ein sluttavtale mellom selskapet og (forsikrede). Det eksisterer ikkje ein sluttavtale mellom selskapet og forsikrede som kan leggest fram.

Fra vilkårene:

a) 5.1 Dette punktet gjelder kun sjøansatte

Forsikringen gjelder ved permanent tap av helseattest p.g.a. erstatningsmessig skade eller p.g.a. sykdom slik at den sikrede ikke lenger kan gjøre tjeneste ombord. Dette gjelder også selv om skadelidte kan få annet arbeid i land.

(...)

Bestemmelsen omfatter de enkelte arbeidstakere, som når forsikringen trer i kraft forvedkommende, har gyldig helseattest i henhold til gjeldende forskrifter. ...

Forsikringstilfellet inntreffer den dag "Udyktighetserklæring" blir utstedt med varig virkning.

Dersom forsikringstilfellet inntreffer i en sammenhengende sykkelmeldingsperiode som fortsatt løper etter at arbeidsgiver har brakt sikredes ansettelsesforhold til opphør skal sikrede være omfattet av Trygghetsforsikringen på tidspunktet for dyktighetserklæring, så lenge årsaken til utstedelse av udyktighetserklæring er sammenfallende med årsaken til sykkelmeldingen og vedkommende var omfattet av Trygghetsforsikringen første dag av den aktuelle sykkelmeldingsperioden. Det er videre et vilkår at forsikringstilfellet inntreffer senest 1 (ett) år etter ansettelsesforholdets opphør.

b) Begrensninger

Selskapet svarer ikke for tap av helseattest ved:

- angst for opphold på eller reise til fartøyer, flyttbare innretninger eller permanent plasserte innretninger ...

Forsikrede har i det vesentlige anført hun var ansatt fra 2007 og til 1.9.23, og har krav på udyktighetserstatning. Årsaken til tapet av lisens er ellers irrelevant så lenge denne ikke omfattes av unntaket i vilkårene. Det er vist til avgjørelsene 2019-554, 2019-388, og dom i Søndre Østfold tingrett 23-010952TVI-TSOS / TMSS. Rt-2010-1547 gjelder nakkesleng under yfl. og er ikke relevant her. Sjømannslegen utstedte udyktighetserklæring 4.8.23 på grunn av depresjon. Etter ordlyden kan det ikke innfortolkes et vilkår at hun hadde gyldig helseattest da hun ble erklært udyktig, jf. pkt. 5 bokstav a tredje og fjerde ledd, og 2024-866. Uklare vilkår er uansett foretakets ansvar/risiko, jf. avtl. § 37 og avgjørelse 2024-866. En slik forståelse er uansett så urimelig at vilkår må settes til side, jf. avtl. § 36. Så lenge forsikrede var formelt ansatt er det ikke hennes risiko at arbeidsgiver ensidig fritok henne fra arbeidsplikt i oppsigelsesperioden. Hun mottok også sykepenger som arbeidstaker i rederiet frem til 31.7.23, og ville av denne grunn uansett ikke hatt arbeidsplikt. I Nav er hun registrert som ansatt i rederiet til 31.7.23, og hun hadde uansett 3 mnd. oppsigelsesfrist, jf. skipsarbeidsloven § 5-2 annet ledd annet pkt. I tillegg kommer tilleggstiden med to måneder i fal. § 19-6. Udyktighet inntraff i sammenhengende sykkelmeldingsperiode etter arbeidets opphør, jf. vilkårs pkt. 5.1 Foretaket kan ikke overprøve sjømannslovens skjønn. I LA-2019-37763 la retten til grunn at foretaket skal "utvise betydelig varsomhet" med slik overprøving, og at bakgrunnen for dekningen også tilsa dette. Videre at overprøving forutsetter "kvalifisert grunn", noe som ikke foreligger her. Dette gjelder også varighetskriteriet i forskriften, der varig og permanent er det samme, jf. bl.a. 2019-228, 2019-388, 2019-554. Årsaken til udyktighet var depresjon og faller ikke inn under unntaket for angst for å være om bord mm. Etter ulykken om bord på skipet 23.1.22 fikk hun depresjon, jf. bl.a. legenotat 4.8.23, og som klart viser at det ikke var pga. angst, men pga. opptreden fra mannskapet/rederiet. Hun fungerte bra da hun forsøkte å

jobbe på annet sted for arbeidsgiver, men ble økende deprimert på grunn av mobbing og utfrysning fra øvrig mannskap da hun kom tilbake til opprinnelige arbeidssted. Etter dette utviklet depresjonen seg videre, og hun mistet lisensen pga. denne senere forverringen. Hun har også hatt jobb som noe annet. Disse forsøkene viser at hun ikke er redd for å være om bord på/jobbe med skip slik foretaket hevder, jf. sjømannslegens notat 4.8.23. Atter subsidiært var avslaget for sent etter § 13-13. Foretaket kan ikke kreve sluttavtalen fremlagt, både fordi den ikke er nødvendig, og fordi den er underlag taushetsplikt.

Foretaket har i det vesentlige anført at forsikredes lisens utløp i april 2023, og at det ikke var noen erstatningsmessig lisenstep i august 2023, jf. pkt. 5.1. Foretaket kan prøve saken under vilkårene, herunder varighetskriteriet, jf. LA-2019-37763. Det er noe annet enn å overprøve sjømannslegens vurdering. Forsikringstilfellet inntreffer etter vilkårene når udyktighetserklæring ble utstedt med varig virkning. Forsikredes udyktighet var ikke varig, da forsikrede kunne arbeide på andre fartøy i rederiet, jf. bl.a. telefonnotater fra Nav før oppsigelse. Forsikrede var ansatt i rederiet til oppsigelse 1.6.23, (jf. legejournal) da hun ble fristilt, dvs. opphørte å være ansatt. Når forsikrede i strid med fal. §§ 8-1/18-1 nekter å fremlegge sluttavtalen, kan FinKN ikke ta stilling til om forsikrede fortsatt var omfattet av dekningen 4.8.23, jf. også kommentarutgaven, og HR-2020-1262. Dette var etter forlenget ansvar iht. fal. § 19-6 annet punktum. Det er vist til HR-2020-1262, og at fristen er streng. I alle fall må usikkerhet om sluttavtalen være forsikredes risiko. Lisensdekning er ikke en all risk dekning. Årsaken til lisenstep er videre konflikt og mistrivsel om bord, jf. legenotat 4.8.23, og dette er sosiale årsaker og ikke dekningsmessig sykdom, tilsvarende som i ftrl. § 8-4 der sosiale/økonomiske årsaker ikke gir rett til sykepenger, jf. pkt. 7 i vilkårene. Det er ikke en lovpålagt dekning, partene kan da avtale dekningsfeltet, jf. også LA-2019-37763. Årsaken må vurderes ut fra alminnelig akseptert viten, jf. Rt-2010-1547 (34). Vilkår pkt. 5.1 b om sammenhengende sykmelding gjelder bare dersom arbeidsgiver sier opp arbeidsforholdet, men ikke når forsikrede selv sa opp dette. Nærmere vurdering av medisinske årsak forutsetter medisinsk utredning og spørsmålet må avvises fra nemnda. Det er nå bekreftet at det foreligger en sluttavtale og FinKN kan ikke vurdere saken uten denne.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om har krav på utbetaling under lisensforsikringen i foretaket, jf. vilkårspkt. 5.1.

Slik saken er opplyst for nemnda, mangler et helt sentralt dokumentbevis (sluttavtale). Etter nemndas oppfatning er det derfor ikke mulig å treffe en realitetsavgjørelse. Saken avvises fra behandling i Finansklagenemnda i medhold av vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).